

ΣΧΟΛΙΚΟ
ΕΙΟΣ
2022
2023

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ

συγ

ΑΦΕΤΗΡΙΑ ΕΠΙΤΥΧΙΑΣ

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ : ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

ΤΑΞΗ / ΤΜΗΜΑ : Α' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΤΕΣΤ ΠΕΡΙΟΔΟΥ : ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ : ΔΥΟ ΩΡΕΣ

ΠΡΩΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Εφηβεία

Οι έφηβοι βρίσκονται αντιμέτωποι με την πραγματικότητα του επόμενου βήματος, που οδηγεί στην ενηλικίωση, ενώ η κοινωνία απαιτεί απ' αυτούς να αρχίσουν να προετοιμάζονται για τους νέους ρόλους τους. **Παύουν** πια να είναι παιδιά **εξαρτημένα**, που ζουν σ' έναν κόσμο φτιαγμένο από τους γονείς τους. Ταυτόχρονα, αρχίζουν να προσεγγίζουν την **ανεξαρτησία**, συνήθως με την καθοδήγηση των γονιών τους. Προσπαθούν να ενσωματώσουν τους εαυτούς τους και τα οράματά τους στην κοινωνία, να βρουν κάποιον χώρο πολιτισμικά και κοινωνικά αποδεκτό.

Γενικά, η εφηβεία θεωρείται περίοδος κρίσης. Υπάρχουν **ενήλικες** που πιστεύουν πως οι νέοι είναι ιδεαλιστές, **απογοητευμένοι** από την κοινωνική πραγματικότητα και ότι δεν έχουν καλές σχέσεις με την παλαιότερη γενιά, από την οποία προσπαθούν να αποδεσμευτούν. Η αντίθετη θεώρηση της εφηβείας θέλει τους νέους να έχουν ενσωματώσει τις **πεποιθήσεις** και τα **ιδανικά** των γονιών τους και να λειτουργούν με βάση αυτά σε ένα περιβάλλον, στο οποίο η γονική εξουσία και καθοδήγηση συνεχώς **μειώνεται**, καθώς οι γονείς βλέπουν τα παιδιά τους να αναλαμβάνουν ολοένα και περισσότερο τους ρόλους των ενηλίκων. Τότε οι περισσότεροι γονείς αρχίζουν να λειτουργούν ως καθοδηγητές και σύμβουλοι, ενώ οι σχέσεις ανάμεσα στους γονείς και στους νέους χαρακτηρίζονται από **αμοιβαίο σεβασμό** και **φροντίδα**.

A.C. Diver. (1990). Εφηβεία. Παιδαγωγική Ψυχολογική Εγκυκλοπαίδεια Λεξικό, τ.4ος, 2185-2190. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (διασκευή).

ΔΕΥΤΕΡΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Συγκρουσιακές σχέσεις γονέων και εφήβων: Μύθος ή πραγματικότητα;

Η σχέση γονέων-εφήβων έχει μελετηθεί διεξοδικά από ειδικούς. Ωστόσο, παρατηρείται μεγάλη διαφορά τόσο στα δεδομένα των ερευνών, όσο και στις θεωρητικές προσεγγίσεις. Παρά τις διαφορές, οι περισσότερες κλασικές ψυχολογικές θεωρήσεις της προσωπικότητας έχουν ορισμένες ομοιότητες όσον αφορά στην εφηβεία. Όλοι, λόγου χάριν, συμφωνούν πως η εφηβεία είναι μια μεταβατική περίοδος αλλαγών, που δημιουργεί άγχος και πίεση στους εφήβους.

Παραδοσιακά οι εκδηλώσεις του άγχους και της πίεσης οδηγούσαν στη γενίκευση για τη συγκρουσιακή φύση των σχέσεων γονέων-εφήβων. Η άποψη που επικρατούσε για πολλές δεκαετίες είναι ότι οι γονικές-εφηβικές σχέσεις είναι κυρίως συγκρουσιακές. Μάλιστα ως πρόσφατα αποτελούσε κοινή παραδοχή ότι κατά την περίοδο της εφηβείας αναπτύσσονται συγκρούσεις ανάμεσα στους γονείς και στους εφήβους. Όμως, τα πορίσματα νεότερων μελετών οδηγούν στο συμπέρασμα ότι για τη μεγάλη πλειονότητα η περίοδος της εφηβείας βιώνεται από τους νέους και τις οικογένειές τους χωρίς ιδιαίτερα προβλήματα. Ακόμη κι όταν υπάρχουν διαφωνίες των εφήβων με τους γονείς και είναι ιδιαίτερα έντονες, οι νέοι πιστεύουν πως δεν έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις σχέσεις τους με τους γονείς.

Στις περιπτώσεις βέβαια εκείνες στις οποίες οι οικογενειακές σχέσεις είναι συγκρουσιακές, αποδεικνύεται ότι πράγματι δημιουργούνται ουσιαστικά προβλήματα που επηρεάζουν τη λειτουργία της οικογένειας και την ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του εφήβου καθώς και τη συμπεριφορά του. Στις περισσότερες όμως περιπτώσεις διαπιστώνεται ότι οι σχέσεις γονέων-εφήβων δεν έγιναν συγκρουσιακές με την αρχή της εφηβείας, αλλά προϋπήρχαν.

Χρ. Βιτσιλάκη-Σορωνιάτη. (2002). Συγκρουσιακές σχέσεις γονέων και εφήβων: Μύθος ή πραγματικότητα; Εκπαιδευτική, Οικογενειακή και Πολιτική Ψυχοπαθολογία, τ. Β', 208-242. Αθήνα: Ατραπός (διασκευή).

ΘΕΜΑ Α

A1. Ποιος πρέπει να είναι ο ρόλος των γονέων κατά την περίοδο της εφηβείας, σύμφωνα με το πρώτο κείμενο; (60-80 λέξεις)

Μονάδες 15

A2. Ποιες είναι, σύμφωνα με το δεύτερο κείμενο, οι απόψεις που υπάρχουν για τις σχέσεις γονέων και εφήβων; (60-80 λέξεις)

Μονάδες 15

A3. Να δώσετε από έναν πλαγιότιτλο στη δεύτερη παράγραφο (Παραδοσιακά... γονείς) και την τρίτη παράγραφο (Στις περιπτώσεις... προϋπήρχαν) του δεύτερου κειμένου.

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Β

B1. Πώς επιτυγχάνεται η συνοχή ανάμεσα στις περιόδους της δεύτερης παραγράφου (Παραδοσιακά... τους γονείς) του δεύτερου κειμένου;

Μονάδες 5

B2. Να χωρίσετε τη δεύτερη παράγραφο (Παραδοσιακά... τους γονείς) του δεύτερου κειμένου σε δυο παραγράφους και να αιτιολογήσετε τη διαφορετική παραγραφοποίηση.

Μονάδες 5

ΘΕΜΑ Γ

Να επισημάνετε ποιες από τις λέξεις με έντονη γραφή των παρακάτω προτάσεων έχουν κυριολεκτική / δηλωτική και ποιες μεταφορική / συνυποδηλωτική σημασία:

1. Οι περισσότεροι γονείς αρχίζουν **να λειτουργούν** ως καθοδηγητές και σύμβουλοι.
2. [Οι νέοι] **έχουν ενσωματώσει** τις πεποιθήσεις και τα ιδανικά των γονιών τους.
3. Η εφηβεία είναι μια μεταβατική περίοδος αλλαγών, που δημιουργεί **άγχος** και πίεση στους εφήβους.
4. «Οι έφηβοι **βρίσκονται αντιμέτωποι** με την πραγματικότητα του επόμενου βήματος».

5. «[Οι περισσότεροι] ενήλικες **πιστεύουν**».

6. «Θέλει τους νέους να **έχουν ενσωματώσει** τις πεποιθήσεις και τα ιδανικά των γονιών τους».

Μονάδες 10

ΘΕΜΑ Δ

Σε ένα άρθρο 300-400 λέξεων να παρουσιάσετε τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι έφηβοι κατά τη διάρκεια αυτής της δύσκολης ηλικίας και να αναφέρετε τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να τους υποστηρίξουν η οικογένεια και το σχολείο τους.

Μονάδες 40

ΣΑΣ ΕΥΧΟΜΑΣΤΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!